

Geografi

Kurskod: SGRGE07

Verksamhetspoäng: 150

Förutsättningarna för liv på jorden är unika, föränderliga och sårbara. Det är alla människors ansvar att förvalta jorden så att en hållbar utveckling blir möjlig. Samspelet mellan människan och hennes omgivning har gett upphov till många olika livsmiljöer. Geografi ger kunskap om dessa miljöer och bidrar till förståelse av människors olika levnadsvillkor.

Syfte

Undervisningen i kursen geografi inom särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper om geografiska förhållanden, olika platser, regioner och levnadsvillkor i världen. Därigenom ska undervisningen ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om mänskliga verksamheter och processer i naturen som påverkar jordytans former och mönster. Genom undervisningen ska eleven utveckla kunskaper om hur människa, samhälle och natur samspelar och vilka konsekvenser det får för naturen och människans levnadsvillkor. Vidare ska undervisningen medverka till att eleven utvecklar kunskaper om hur vi kan påverka framtiden i riktning mot en mer acceptabel levnadsmiljö för alla.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar ett rumsligt medvetande genom kunskaper om kartan och om platsers och regioners läge i relation till varandra. Undervisningen syftar också till att eleven utvecklar kunskaper om, och ett kritiskt förhållningssätt till, hur man kan hantera information från olika källor och dessas trovärdighet. Den ska också stimulera eleven till att använda ord och begrepp som behövs för att kunna läsa, skriva och samtala om geografi.

Genom undervisning i kursen geografi ska eleven ges förutsättningar att utveckla förmågan att

- jämföra och reflektera över olika geografiska förhållanden, platser, regioner och levnadsvillkor,
- reflektera över hur naturens egna processer och människors verksamheter formar och förändrar olika livsmiljöer,
- reflektera över resursanvändning ur perspektivet hållbar utveckling,
- söka, granska och värdera geografisk information från olika källor och göra egna överväganden, och
- använda ämnesspecifika ord, begrepp och symboler.

Centralt innehåll

Att leva i världen

- Jordens klimat- och vegetationszoner. Hur klimatförhållanden påverkar människans levnadsvillkor. Årstider och väderlek.
- Jordytan och på vilket sätt den formas och förändras av naturens egna processer till exempel vid jordbävning och vulkanutbrott, men också av människans markutnyttjande, till exempel skogsavverkning.
- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling.

Att undersöka verkligheten

- Jordgloben. Kontinenternas och världshavens lägen på jordgloben.
- Namn och läge på länder och platser som är betydelsefulla för eleven.
- Kartan och dess uppbyggnad med färger och symboler.
- Fältstudier för att undersöka natur- och kulturlandskap.
- Metoder för att söka geografisk information från olika källor. Hur man kan värdera, bearbeta och presentera information.

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet geografi för att till exempel samtala om markutnyttjande, naturlandskap och hållbar utveckling och utvärdera arbetsprocesser.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven kan **medverka** i att använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven kan **bidra** till resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven **medverkar** också i att genomföra fältstudier och ger **något** exempel på en process som formar och förändrar jordytan. Dessutom **bidrar** eleven till resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven **bidra** till att ge förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.

Eleven kan **medverka** i att hämta information om geografi från olika källor och gör något **egget övervägande** vid resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **några** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler i resonemang om geografi.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven kan använda kartor och andra källor på ett **delvis fungerande** sätt för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för **enkla** resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett **delvis fungerande** sätt och ger **några** exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven **enkla** resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge **enkla och delvis underbyggda** förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.

Eleven kan på ett **delvis fungerande** sätt hämta information om geografi från olika källor och för då **enkla och delvis underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnes-specifika ord, begrepp och symboler på ett **delvis ändamålsenligt** sätt i resonemang om geografi.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för **välutvecklade** resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett **väl fungerande** sätt och ger **flera** exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven **välutvecklade** resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge **välutvecklade och väl underbyggda** förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information om geografi från olika källor och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnes-specifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om geografi.

GEOGRAFI

Kunskapskrav för betyg E	Kunskapskrav för betyg C	Kunskapskrav för betyg A
<p>Eleven kan medverka i att använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven kan bidra till resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven medverkar också i att genomföra fältstudier och ger något exempel på en process som formar och förändrar jordytan. Dessutom bidrar eleven till resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven bidra till att ge förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.</p>	<p>Eleven kan använda kartor och andra källor på ett delvis fungerande sätt för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för enkla resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett delvis fungerande sätt och ger några exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven enkla resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge enkla och delvis underbyggda förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.</p>	<p>Eleven kan på ett väl fungerande sätt använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för välutvecklade resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett väl fungerande sätt och ger flera exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven välutvecklade resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge välutvecklade och väl underbyggda förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.</p>
<p>Eleven kan medverka i att hämta information om geografi från olika källor och gör något eget övertvägande vid resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda några ämnesspecifika ord, begrepp och symboler i resonemang om geografi.</p>	<p>Eleven kan på ett delvis fungerande sätt hämta information om geografi från olika källor och för då enkla och delvis underbyggda resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett delvis ändamålsenligt sätt i resonemang om geografi.</p>	<p>Eleven kan på ett väl fungerande sätt hämta information om geografi från olika källor och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett ändamålsenligt sätt i resonemang om geografi.</p>